

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„Полицијски гласник“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње за иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се д-р Марко Николић, државни хемичар и управник државне хемијске лабораторије, на основу тач. 2. § 69. закона о чиновницима грађанског реда, а по својој молби, стави у стање покоја, с пензијом која му припада по годинама службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 27. новембра 1906. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, решено је:

да се д-р Душану Поморишцу, лекару среза кључког, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 27. новембра 1906. г. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

О КРИВОКЛЕТСТВУ и осталим кривичним делима ове врсте.

(с обзиром на прописе Гл. XXVII. Казн. Зак. Краљ. Србије од 29. марта 1860. год. §§ 266 до 276 закљ., и на прописе IX. Одеља Казн. Зак. за царство Немачко од 15. маја 1871. године §§ 153 до 163 закључно).

писме М. С. Ђуричић,
члан касационог суда

(НАСТАВАК)

Ако би потребно било да се исказ или заклетва и потпише, онда би се свршетак деликта имао рачунати у времену потписа исказа или заклетве и предаје истога акта дотичној власти.⁵⁵⁾

⁵⁵⁾ Хелшнер II 915, Биндинг с. 125.

Саучешће код деликта може постојати по општим прописима о саучешћу (§ 46 казн. зак.).

Олсхаузен и Биндинг овде наводе за помагача (из т. 2. § 46 нашег казн. зак. или из § 49. нем. казн. зак.) следећи пример:

Парничар зна, да извесно лице не зна ништа да сведочи; па се ипак позове на то лице за сведока, у нади даће оно дати лажан исказ, у његову корист (в. Олсхаузен код § 154 п. 14 и Биндинг. с. 132 под 1).

Продужење ће стајати, кад се сведок или вештак, било по грађанском или кривичном поступању, али само у процесуално једном предмету, двапут закуне или се други пут позове на раније положену заклетву.

Пример.

Сведок А. испитиван је код суда на претресу по извесном кривичном предмету, па је на исказ и заклет. Ну, суд нађе за потребно да учини и судски увиђај на лицу места, на коме сведок А. по истој ствари понови учињени лажни исказ, па или се на њега опет закуне или се позове на раније положену заклетву⁵⁶⁾ (§ 269 т. 2. казн. зак.).

Ако се ствар тиче разних тврђења и у разним исказима, то ће се у конкретном случају тек по оцени свију околности моћи констатовати, да ли стоји продужени злочин или стицај. Ну, у сваком случају, ако стоји само један исказ, потврђен једном заклетвом, па ма исти и више неистинитих факата садржавао, стојаће само једно дело.⁵⁷⁾

Застарелост је по нашим законима:

За дело из § 266 к. з. десет година; за дело из § 267. т. 1 пет година; за дело из првог одсека т. 2 § 267. к. з. — 10, а из другог одсека истог прописа — двадесет година; за дела из § 268. к. з. како

⁵⁶⁾ Биндинг с. 124, Олсхаузен код § 154 п. 15, Хелшнер II 916. Лист Л. И. с. 251 и одлуке царевинског суда.

⁵⁷⁾ Биндинг стр. 132.

кад, према величини осуде невинно осуђенога лица (в. § 74 к. зак.). По немачком казн. зак. застарева обично кривоклетство из § 153. и првог одсека § 154. за десет година, а квалификовано, из другог одсека § 154. за петнаест година.

7) Лажно уверење место заклетве.

Овај је деликт из новијега доба. Он није привилеговање него допуна кривоклетства.⁵⁸⁾

Налази се да у мање важним случајевима треба поштедити од заклетве лица, која имају дужност, да пред властима потврде истинитост извесног факта. Тада се допушта, да се место заклетве може дати изјава или уверење с напоменом да се она даје место заклетве. Где закон то допушта, па би такво уверење било лажно ту ће стајати овај деликт.

Уверење мора изрично бити дато место заклетве, то је основни и битни услов за постојање деликта.

И овде, као и код кривоклетства, уверење место заклетве, може бити дато у промисорској или асерторској форми. Исто тако учинилац се и овде, при накнадном или новом исказу, може позвати на раније дато уверење, па било оно дато у промисорској или асерторској форми.⁵⁹⁾

Ово позивање на раније дато уверење треба да буде по истоме предмету, онако, како се то по § 269. т. 2. казн. зак. тражи за позивање на раније положену заклетву. Овакво гледиште сматрамо за правилно, нарочито с обзиром на то, што се овај деликт у опште уравнива кривоклетству и чини само блажи модалитет овога злочина по томе, што се код њега заклетва стварно не полаже већ се место ње даје изјава или уверење. С тога, кад позивање на ранију заклетву мора бити по истом предмету, било би погрешно изводити да то код овога деликта може и

⁵⁸⁾ Олсхаузен код § 154. п. 15.

⁵⁹⁾ Тако Олсхаузен код § 156 п. 7, Хелшнер II 919; противно Биндинг с. 133, који вели, да се ово позивање не може односити на промисорска уверења место заклетве.

да не буде. Све ово стоји по § 156. нем. казн. законика.⁶⁰⁾

Наш казн. зак. предвиђа ово дело у § 270. и то у неодређеној форми.

Према садржају овога прописа код нас не може бити говора о каквом накнадном позивању на раније дато уверење место заклетве, пошто то овим законом није предвиђено. Међутим остала изнета разлагања стоје и по нашем закону.

Наш коментатор Ценић код овог прописа вели, да он по нашим законима не налази примене, пошто ни једним законом није предвиђено, да се од кога какво уверење место заклетве изузети може, сем случаја из § 275. казн. зак. тако да је § 270. казн. зак. остао без икакве примене.

Ово је било тачно у времену издања Ценићевог коментара, у 1866. години. Ну, у закону о пороти, који је издан 21. октобра 1871. год. постоји пропис чл. 35. (садашњег закона о пороти чл. 23) по коме кад обе стране пристану да се сведок не куне, он се при поротном извињању неће ни заклинавати. Како се пак сведок изјаснио да ће се на исказ заклетви, дакле дао изјаву или уверење место заклетве, коју би иначе морао положити, да га странке од заклинања нису разрешиле то би овакав исказ: кад је лажан, сачињавао деликт из § 270. казн. зак. Треба само сравнити овај пропис и пропис § 276. казн. зак. па ће се лако увидети несрећеност нашега законодавства у овој материји, о чему ћемо говорити при закључку нашега написа.

Најзад, како је овај деликт сличан кривоклетству, сва извођења и разлагања, која смо тамо изнели, важе и овде. Тако, важе правила изнета у погледу на лажност исказа, способност лица, надлежност власти и *dolus* учиниоца, као и оцена питања о свршеном деликту и покушају, који се овде и не казни (в. § 42. казн. законика).⁶¹⁾

8) О нарочитој поштравању и ублажавању деликта.

а) О поштравању деликта. 1). Ово поштравање односи се на лажне исказе по кривичним делима и то на лажне сведоче и вештачке исказе (в. други одељак § 154. нем. казн. зак.) Наш казнени законик (§ 267. т. 2) изрично не каже који су то искази, већ само тражи, да је заклетва учињена, по каквом кривичном делу, на штету оптуженога. С тога по нашем закону овде долазе и искази приватних тужилаца и туженога (види и нашу примедбу под бр. 28).

2) Под кривичним предметом, по коме је оваква лажна заклетва положена, разуме се увек такво поступање, по коме се има изрећи казна у смислу зак. о поступку судском у крив. делима, а не и

⁶⁰⁾ Тако Виндинг с. 133; противно Олсхаузен код § 156. п. 7 и Хелшнер II 919, који не траже да ово позивање буде по истом предмету.²⁾

Ради бољег разумевања навешћемо овде у преводу цео текст § 156. нем. казн. зак. који гласи:

«§ 156. Онај, који прелазашћу, надлежном за примање каквог уверења место заклетве, са знањем покаже неистину, казниће се тешким затвором од једног месеца до три године.»

⁶¹⁾ Олсхаузен код § 156. п. 7. Виндинг с. 133, Меркел с. 407.

какво дисциплинарно или томе подобно поступање.⁶²⁾

3) Исказ мора бити учињен на штету оптуженога, а без вредности је то, у коме је стадијуму кривичног поступања исказ дат; главно је само то, да је кривична истрага противу оптуженога била поведена.⁶³⁾

4) Довољно је за постојање овога квалификованог деликта само то, да је лажни исказ хотично учињен на штету оптуженога, а није потребно утврђивати узрочну везу између лажнога исказа и пресуде. Према овоме овде стоји објективан услов за поштравање казне.⁶⁴⁾ Сем тога битно је: да је сам лажни исказ управљен противу оптуженога, а не мора бити лажан баш онај део исказа, који иде на штету оптуженога.⁶⁵⁾

5) Кад изложени услови стоје, онда ће стојати квалификовани деликт из првог одељка т. 2 § 267. казн. зак., пошто се за постајање овога деликта ништа више и не тражи.⁶⁶⁾ (наставиће се)

О одговорности државе и чиновника према трећим лицима за штету, коју чиновник учини у вршењу званичне дужности.

(СВРШЕТАК)

2. Али могло би се рећи: како се може из горе побројаних законских прописа изводити да држава одговара за поступке својих чиновника и у другим пословима државним, који потичу из приватно-правне функције државне? Зар ти прописи не одређују, да држава одговара само у тим побројаним случајевима, а не и у другим? На ово би се имало одговорити, да ови прописи нису појединачна наређења, већ да је у њима јасно исказано *начело* да држава непосредно у пословима оваке природе одговара, и да се оно путем *правне*

⁶²⁾ Олсхаузен код § 154 п. 11 а).

⁶³⁾ Олсхаузен код § 154 п. 11 с), Хелшнер II 923 под 1).

Ми у опште не правимо разлику у изражавању, према стадијуму крив. поступања у коме се налази оптужени, јер такве разлике нема ни по нашем крив. суд. пост. Тако за оптужено лице, било у претходној или судској истрази, употребљавају се речи *обвинени* или *оптужени*. Тачније је кад се то извоји, као што то лепо чини нем. крив. суд. пост. у својем § 155, по коме се кривац зове *окривљени* (или *обвинени*) чим се јавна тужба противу њега подигне, а *оптужени*, кад се донесе одлука судска о отварању главне (или судске) истраге, што одговара нашем решењу о стављању под суд. Да је овако боље изражавати се, добро се још и сад сећам, да нас је лепо учио и наш поштовани професор крив. права и поступка госп. Гргур Миловановић.

⁶⁴⁾ Олсхаузен код § 154 п. 12 с), Хелшнер II 922, Х. Мајер с. 728, Лист с. 406; противно Виндинг, који вели да се узрочност овде претпоставља.

⁶⁵⁾ Олсхаузен код § 154 п. 11 в); противно Виндинг, који ово тражи, с. 135.

⁶⁶⁾ Ценић код § 267. казн. зак. објашњава, да се по нашем закону овде предвиђа случај, кад је оптужени само осуђен, а ако је по пресуди и казну издржао, онда се законодавац упушта у нека почасна наређења.

Ово је тачно, у колико се односи на други одсек т. 2 § 267. казн. зак. али што се тиче првог одељка овога прописа, ми држимо да није потребна ни осуда, довољан је само заклетвени исказ на штету оптуженога, под условима, који су овде изложени.

аналогije има применити и на остале случајеве, и ако у закону, који се на њих односи, није то изрично казано. Чим дакле чиновнику пада у надлежност вршење приватно-правних послова државних, па он у томе вршењу нанесе штету коме лицу, има се узети да држава хоће да за накнаду штете она непосредно одговара (изузимајући, наравно, случај ако се у закону *изрично* каже да држава не узима одговорност на себе, као у закону о телеграфу).

Да је у горе споменутих законима садржано правило, да држава одговара за поступке својих чиновника у вршењу приватно-правних функција државних, следује и из ове околности. По § 19. грађ. зак. «и права самога књаза и *правитељства*, која у овом законнику извор и опредељење имају, хоће се по овом (грађанском) законик. судити». Према овоме, кад држава врши приватно-правне послове, о чијем регулисању постоје правила у грађанском законнику, онда су и за њу меродавни прописи грађ. законика. Па како она као правно лице има своје органе — чиновнике, преко којих своју вољу изјављује и правне послове свршава, то су онда поступци чиновника у вршењу приватно-правних државних функција послови саме државе, из којих она непосредно стиче права и прима обвезе. Али како по § 800 и осталим грађан. законика приватно лице одговара и за штету, коју својим против-правним поступком другом нанесе, а, као што смо видели, ови прописи важе и за државу, то онда она мора накнадити не само ону штету, која би се оснивала на неиспуњењу уговора, закљученог између државе и приватног, већ и за штету, коју приватном чиновници противправно нанесу у вршењу приватно-правних функција државних,²⁶⁾ и ако он не стоји у уговорном односу са државом.

3. Наша судска пракса није једнообразна ни у питању о одговорности државе за штету, коју њени чиновници коме учине у вршењу приватно-правних послова државних. Час је решавано да држава одговара непосредно, час опет као јемац, а и да никако не одговара, пошто су за њу поступци чиновника туђа дела. На овоме месту излажем разлоге судске по једноме спору, који се водио за накнаду извесне суме новаца приватноме, а коју је државни чиновник упропастио. У питању је била обвеза из уговора о чувању извесне суме новаца (т. зв. *depo-*

²⁶⁾ Тако по мом мишљењу одговарала би држава за накнаду штете, ако би поштански кондуктер, терајући поштанска кола, кога прегазно и повредио. Наравно да би кондуктер одговарао држави и дисциплински и материјално. У овоме случају не би имало места примени § 810 грађ. зак., где се вели да за *туђа* дела нико није дужан одговарати. Јер за државу није поступак чиновника у вршењу законом поверене му дужности туђе дело, већ *сопствено* дело саме државе. Држава се идентификује са чиновником кад овај врши одређену му дужност, и што он учини учинила је држава. Међу тим од овога, као што је под А. *Ошита посматрања* прим. 4 у овој расправи речено, ваља разликовати поступке чиновника *при* вршењу поверене му дужности. Кад се на пр. кондуктер, чекајући на долазак воза да прими поштанске пошиљке, с киме споречка и потуче, онда овај његов поступак није у *вршењу* него *при* вршењу службене дужности учињен, и за евентуалну накнаду штете не би држава одговарала, већ сам чиновник.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

situm irregulare), коју је државна власт примила да преда приватном лицу. У овом су спору заступана она мишљења у погледу одговорности за накнаду, о којима је у овој расправи било говора. У колико се ја са њима слажем или сам против њих, већ је у досадашњим излагањима казано, с тога немам потребе разлоге судске у овом спору понова бранити или побијати, већ их износим само читаоцима на оцену онако, како су у „Новој Збирци“ г. Максимовића од 1894 год. на стр. 99 и 100 изложени

„По осудним решењима наплати средња власт 1234 гроша чарш. и пошље тај новац начелству окружном да преда повериоцу. Писар, који у начелству прими тај новац, упропасти га и за утају буде осуђен. Сад поверилац тужи државу и тражи накнаду ове суме с интересом, по томе основу, што је ова штета причињена од стране државних органа утајом, и да он — поверилац — нема посла са тим органима у овом питању, већ са државом, која је, вели, по закону одговорна својим држављанима за оваку штету.

Државни правобранилац не признаје ово тражење, јер кад тужилац признаје, а и доказ подноси о томе, да је извештен о овој штети, онда је требао да поступи по пропису §§ 66. и 67. закона о чиновницима грађанског реда, а не да тужи државу. На рочишту је заступник правобраниоцев додао још и то, да тужилачка страна ничим не доказује да чиновник, који је овај новац упропастио, нема од куда да га сам накнади.

Првостепен суд пресудом од 10. октобра 1884 год. Бр. 9379, одбије тужиоца од овога тражења из разлога: да се признањем тужилачке стране, а и поднетим решењем начелства Бр. 3355, доказује по §§ 187 и 188. гр. пост. да је тражену суму примио бив. писар начелства Н. Н., на како је по §§ 66. и 67. зак. о чиновницима грађанског реда дужан био тужилаца да тражи накнаду од истог чиновника, а то ничим не доказује да је тражио, и да тај чиновник није био у стању да плати, зато се има од тражења одбити, и т. д.

Пошто по вредности није ствар ишла Апелационом Суду, то по жалби тужиоцевој П. одељ. Касац. Суда учини на горњу пресуду 3. Декембра пр. год. Бр. 4181, ове примедбе:

„Суд је погрешно применио на овај случај §§ 66. 67. зак. о чинов., јер овде није случај да се тражи дозвола по којој би се могао тужити за накнаду каква чиновник, који би, вршећи дужност своју, оштетио приватно лице, него се овде тражи да држава да тужиоцу што је она — држава — за рачун тужиоцев примила, па му, због проневерења државних органа, није издала“. Зато ништи пресуду.

Првостепен суд не усвоји ове примедбе већ 5. јануара ове год. Бр. 11829. врати дело Касацiji са противразлозима, у којима између осталог каже: „по изричном наређењу §§ 66 и 67. зак. о чиновницима на првом месту био би одго-

воран чиновник за учињену штету и то у течају од шест месеци, рачунајући од кад је тужилачкој страни штета била позната, а ако у том времену не би се тражила дозвола за оптужбу, и ако за три месеца, од кад се добије дозвола, не буде поднета одређеном суду тужба за накнаду, онда тужиоцу право *застарева*. То је пут, којим оштећени долази до свога права, и кад то тако учини и докаже се да дотични чиновник нема од куда да накнади штету, онда се излази са тужбом против државе, и ова би имала да одговара за радњу свога органа по основима грађ. законика. А ако би се примило у начелу, према примедбама Касац. Суда, да оштећени, обилазећи непосредног учиниоца штете, може ову тражити од државе, онда би без значаја остали горњи прописи §§ 66. и 67., нити би онда било места примени § 800., грађ. по коме сваки своју штету, коју учини, има да накнађава“.

Општа седница Касац. Суда 16. јануара 1885. год. Бр. 130 усвојила је примедбе свога одељења.

Д-р Д. Аранђеловић.

О ПЕКАРНИЦАМА У СЕЛИМА

У последње време учестало је, да појединци на својим имањима, у крај окружних и средских друмова, подижу пекарнице, у којима обављају пекарске радње лица, која су испунила услове из §. 3. уредбе о оснафима. — т. ј. имају пекарско право. По неки, ове радње подижу и у близини саме механе, где по закону постоји пекарница која подмирује стварну потребу околине, те је подизање друге пекарнице, на том месту, непотребно, јер се њима само штети сопственик механе, који по закону испуњава све дужности и који је за подигнуће механе и пекарнице добио надлежно одобрење, пошто је претходно платио за то прописну таксу. Услед жалби сопственика механе, неке полицијске власти решењима, неким на основу §. 7. и 8. уредбе о механама, забрањивале су обављање таквих пекарских радња, а са разлога што пекарнице саме за себе по селима не могу постојати, већ исте могу постојати само уз механе. Та су решења оснажавана и од стране виших власти — начелства окружног и Министра унутрашњих дела, а Државни Савет по жалбама, није се упуштао у разматрање по овоме, налазећи да је ненадлежан.

Ниједним законским прописом, па ни расписом, није регулисано питање о томе, да ли пекарске радње могу постојати саме у селима. Због тога су многе власти у недоумици, јер не знају како да поступају; док једне у своје домањају забрањују обављање пекарских радња у селима, ма да у истима раде лица, која имају пекарско право, дотле се у другим срезовима трпе и не забрањују. Ако би се некојим начином нашло, да оне могу постојати и да се могу пекарске радње по селима обављати саме за себе — пошто нема законских наређења да се забра-

њују — онда је питање: да ли је потребно и чије одобрење за подигнуће пекарница у селима, где оне могу постојати и на ком остојању од цркве, школе, механе и других јавних зграда. Ово је потребно знати, пошто појединци — кад нема законског ограничења и забране, могу такве пекарнице подићи до самих ових јавних зграда, као што и има случајева, а сем тога треба знати, треба ли наплаћивати за подигнуће такве пекарнице какву и коју таксу. За све ово, као што је казано, нема ни у једном закону наређења, нити је којим расписом, издатим од стране Министра, објашњено.

Забрањивање пекарских радња у селима, на основу §. 7. и 8. уредбе о механама, ма да су таква решења одобривана од стране више власти, налазимо да није законски оправдано, али је у опште забрањивање таквих пекарских радња умесно, правично и паметно, но само треба претходно о томе донети закон. У §. 7. уредбе о механама стоји, да друмске и сеоске механе морају имати уз механу и фуруну за печење хлеба. Изводи из овога закључак да пекарнице могу постојати само уз механе. А никако саме за себе, погрешно би било а забрањивање на основу тога прописа незаконито је. Али као што је речено, ово забрањивање пекарских радњи по селима, умесно је и правилно с разлога:

а. Што се њима штете интереси сопственика механе, који већ имају пекарнице, и који су за подигнуће истих добили надлежно одобрење; утрошили на то по десет и више хиљада динара и *платили држави таксу у 1100 динара*, док за подигнуће саме пекарнице, дотична лица нису платила *никакву таксу* нити су добила чије одобрење и неутроше, на подигнуће ни неколико стотина динара.

б. Што, ако би се дозволило, да поред друмске и селске механе које имају пекарницу, може још ко други управљивати пекарску радњу, онда би *право* сопственика и купаца тих механе, које проистиче из законске дужности о подизању прописних пекарница и обдржавању истих, било илузорно.

в. Што подизање ових самих пекарница није изазвала стварна потреба, и што се у истима и крчми пиће и скупљају људи ради седења ноћног, где се и коцкају — и исте су без довољног надзора власти, јер су махом повученије дубље у села, те су власти у немогућности да их обилазе чешће и спречавају крчење пића и коцкање.

г. Што, ако се законом не стане на пут подизању тих пекарница у крај путева и у селима, биће за кратко време, у сваком селу по неколико пекарница, а у крај друмова пекарница до пекарнице, а то неће бити добро ни за јавну безбедност.

Изnoseћи све ово намера нам је, да се од стране надлежних донесе потребно објашњење, које би свима властима служило за упут ради једнообразне примене у овим питањима, док се то не регулише самим законом о пекарницама, или да се у уредби о механама, а код §. 7. дода став: „да пекарнице по селима (па и ва-

рошима) саме за себе не могу постојати“, а ко то учини прописати нарочиту казну.

Палазимо, да би најбоље било ово регулисати нарочитим законом у ком обухватити: где би ове пекарнице могле постојати; у ком одстојању од постојећих пекарница; од школе, цркве и других јавних грађевина; прописати пут и начин задобијања права на подигнуће таквих пекарница — у опште предвидети онако, како је то прописано уредбом о механама за механе. Предвидети треба и плаћање таксе за право такво, а таксу одредити сразмерно према плаћању таксе за механе са пекарницом, па ко има рачуна нека прави. Плаћањем таксе за задобијање права на подигнуће самих пекарских радња, држава би се користила, ште би износио један доста деп приход, који није на одмет, а исти би био правично наплаћен.

Чачак, окт. 1906. год.

Мих. Протић.

ПОУКЕ И УПУТИ

Један случај неумесне примене чл. 161. закона о општинама у погледу казне одборника за неизвршени преглед општинских рачуна.

Изненадним прегледом касе општине нишевачке, а ако је стање касе било потпуно исправно, нађене су ове неисправности:

1. дневник прихода за месец мај није закључен, нити је рачунополагач закључе за раније месеце потписао.
2. Буџет општински за ову годину није састављен нити послат на одобрење; потписан је само од суда а не и од одбора; и издаци се чине без одлуке одборске.
3. Рачун издавања и примања од почетка године није прегледан од одбора;
4. Признанична књига неовверена од стране одбора, нити од председника општинског.

На основу овог, издата је наредба да се узму на одговор председник, благајник и одборници.

Председник, у одбрану своју, навео је, да је деловођи неколико пута наређивао, да дневник примања за сваки месец закључи, но он то није хтео да учини, међутим да је он био писмен, он би то учинио и без дате наредбе деловођи. Исти разлог вреди још и зато, што је буџет овогодишњи остао недовршен. За све остало бацио је кривицу искључиво на деловођу. Молио је да се не казни, а у року од 10 дана посвршаваће све.

Благајник се бранио као и председник, наводећи да као врло мало писмен, није могао свршити поменуте послове.

Одборници су навели, да дневник примања није закључен зато, што га деловођа није склопио. Зато нису ни били у могућности да га прегледају. Исто су то навели и за тромесечни рачун и за овогодишњи буџет. За овакву лабаву радњу деловође они су, веле, тражили

од председника, да га отпусти, што је овај и учинио; па кад је дошао нови деловођа, буџет је састављен, потписан и послат на надлежно одобрење.

Начелник срески нашао је, да су председник, благајник и одборници овим учинили кривице из чл. 130. и 136. закона о општинама, и да је чињеном истрагом утврђено, да су за исте кривице они одговорни, — па је донео пресуду № 7588. којом је председника и кмета — благајника казнио двомесечном платом, а одборнике са по 80 динара.

По изјављеној жалби Државни Савет нашао је: да је пресуда надзорне власти, у погледу председника и благајника, на закону основана, јер је њиховим признањем утврђено, да тромесечни општински рачуни, као и буџет општински за ову годину нису на време састављени, нити одбору на преглед дати, — али да пресуда, у колико се односи на казну одборника, не одговара закону из ових разлога:

По чл. 161. закона о општинама, одборници би могли бити кажњени само у случају, ако не би у остављеном року (чл. 136. и 138.) тромесечне општинске рачуне и општински буџет, састављене од стране председника и благајника, прегледали.

Па како се из чињеног ислеђења у овом случају види, да председник и благајник поменуте рачуне и буџет нису ни предали одборницима на преглед, јер их у ствари нису ни склопили били, то одборници, што тромесечни рачуни и буџет нису прегледали, нису са себе ни могли да створе кривицу, те да би за исту могли бити кажњени.

С тога је Државни Савет, а на основу чл. 170. закона о општинама, поништио ожалбену пресуду у колико се односи на казну одборника, а жалбе председника и благајника одбацио као неумесне.

Одлука од 27. октобра 1906. године № 6731.

Један случај односећи се на продају барута од стране бакала.

Милан Петровић, из Александровца, доставио је власти среза жупског, да Добривоје Б., бакалин из Александровца, држи барут у своме дућану у великој количини.

Увиђајем на лицу места нађено је у дућану достављеног Добривоја 5. килограма и 400. грама барута у фишецима.

Узет на одговор, Добривоје је на свом саслушању од 4. маја 1906. године изјавио, да није знао, да му није слободно држати у дућану више од 1. килограма барута, па је молио да се казне поштеди. Затим, на саслушању од 22. јуна 1906. године изјавио је, да је нађени барут купио у државној барутани „Обилићеву“, и да дозволу за продају барута нема.

Начелство округа крушевачког нашло је, да је Добривоје овим својим поступком створио себи кривицу из чл. 7. закона о производњи, увозу и продаји барута, динамита и осталих распрскавајућих

смеса, па га је с тога пресудом својом од 15. јула 1906. године № 6276., на основу чл. 6. и 9. поменутог закона, осудило, да за сваки килограм укријумчареног барута плати на име казне по 10 динара, што свега износи 54. динара, и да се нађени укријумчарени барут прода у корист барутног фонда.

Противу ове пресуде начелства Добривоје је изјавио жалбу Државном Савету, и у њој навео, да он није ни кривичарио барут, нити да је укријумчарени барут продавао, већ да је, као што је и на свом саслушању навео, барут купио у државној барутани „Обилићеву“; затим, да му за продају барута није требала дозвола, јер су по вајкадашњем обичају сви тамошњи бакали продавали барут у фишецима људима за увеселења (свадбе, славе и т. д.), па је и он то чинио.

Државни Савет нашао је да ожалбена пресуда не одговара закону из ових разлога:

По чл. 6. и 7. закона о производњи, увозу и продаји барута, динамита и других распрскавајућих смеса, као кривичар барута и осталих распрскавајућих смеса сматра се онај, ко се ухвати да израђује барут, или који га увози са стране, сувим или водом, или онај, који, знајући, купује или преноси укријумчарени барут и остале распрскавајуће смесе.

Ниједан од ова три случаја није код жалитеља. Код њега је у радњи — дућану нађено 5. килограма и 400. грама барута у фишецима, за који је он, на свом саслушању код власти среза жупског од 22. јуна 1906. године № 4557. навео, да га је купио у државној барутани „Обилићеву“. Дозвола полицијске власти, како за куповину тако и за препродају барута, није му била потребна према чл. 3. закона о производњи, увозу и продаји барута, и распису Министра Унутрашњих Дела од 11. августа 1903. године П№ 17891.

Према томе, начелство је неисправно узело, да је жалитељ учинио кривицу из чл. 7. поменутог закона, и за исту га осудило на казну по том законском пропису, већ је претходно требало извидети, да ли стоји у истини горњи навод жалитељев. Па ако би се утврдило, да барут није купљен у барутани „Обилићеву“, већ да га је жалитељ на крујумчарски начин увезао са стране, онда би га тек могло осудити на казну из поменутог чл. 7., — а у противном, ако би се утврдило, да је барут купио у „Обилићеву“ и да је држао већу количину, него што је дозвољено, начелство га је, према § 26. правила о руковању, употреби и чувању динамита и других распрскавајућих материја од 1. септембра 1883. године П№ 9486. (Полицијски зборник стр. 634), и распису Министра Унутрашњих Дела од 11. августа 1903. године П№ 17891., могло осудити на казну само за дело из § 329. тач. 32. казног законика.

Са ових разлога, Државни Савет одлуком својом од 3. новембра 1906. године № 7387., а на основу чл. 9. закона о производњи, увозу и продаји барута, динамита и осталих распрскавајућих смеса, поништио је ожалбену пресуду начелства,

с тим да ствар извиди и другу пресуду донесе.

По чл. 11. закана о фонду за накнаду штете пострадалима од града, решења Министра Народне Привреде извршна су, и као таква не подлеже разматрању Државног Савета.

Милинко Пајић и Сретен Пајић, из Гор. Буковице, жалили су се Државном Савету противу решења Министра Народне Привреде, којим су одбијени од тражења накнаде штете за потучене воњњаке од града.

Државни Савет нашао је, да ова питања, по чл. 11. закона о фонду за накнаду штете пострадалима од града од 15. новембра 1905. године, искључиво решава Министар Народне Привреде, чија су решења према томе извршна.

С тога је, на основу чл. 25. закона о пословном реду у Државном Савету, одлуком својом од 24. октобра 1906. год. № 6983., одбацио жалбу жалиоца као ненадлежној власти поднесену.

Одређена продаја извесног непокретног имања не може се обуставити услед доцније донесене одлуке за експропријацију тога имања.

Одбор школе бобовишке од 25. јануара 1905. године № 10. одлучио је: да се плац Костадина М., из Бобовишта, на коме је подигнута школа, експропријацијом откупи за школу.

Ову је одлуку одобрио Министар просвете претписом својом од 21. фебруара 1905. године П№ 2607.

Кад је власт среза алексиначког приступила извршењу претписа Министра просвете, — Милан Т., трговац из Алексинца, као пријемник права Божидара Крстића, актом својим од 4. марта 1905. године молио је, да се одлука школског одбора не извршује, јер то иде на штету његову, пошто на овоме плацу, који школа хоће путем експропријације да откупи, постоји интабулација његовог уступитеља права Божидара, већ да се исто изложи продаји као заложно, за наплату његовог примања.

Поводом овог тражења молиоца Милана, средња власт је нашла: да по § 1. закона о експропријацији држава има право узети свако приватно добро у своју сопственост, пошто имаоцу таквог да накнаду за вредност његову, као што о томе §§ 20. и 217. грађанског закона говоре. А по § 27. закона о експропријацији одређена накнада преставља вредност добра, те с тога и ако би се какав спор о праву сопствености на узето добро породило, или би какви терети на овоме лежали, као интабулација, право издржања, и т. д., не спречава суду, да на заузето добро тапију изда, а порођена правна питања расправља према вредности за заузето добро.

На основу овога, и § 16. закона о експропријацији, средња власт решењем својим од 8. априла 1905. године № 4008. одлучила је: да се плац, на коме је по-

дигнута школа, експропријацијом откупи, а молилац Милан Т. од свог тражења као неумесног одбије.

Ово решење одобрило је начелство округа нишког, а решење овог Министар Унутрашњих Дела својим решењем од 16. јула 1905. године П№ 17871.

По изјављеној жалби, Државни Савет одлуком својом од 14. новембра 1906. године № 7604. поништио је решење Министаро из ових разлога:

По § 478. а. грађанског судског поступка, извршење пресуде, или и саму одређену или предузету продају имања дужникова ради извршења пресуде, све док продаја није свршена, може обуставити само поверилац који је извршење тражио; а сем тога и у случају § 430. поменутог поступка, о чему одлучује суд.

Као што се види из акта овог предмета, полицијска власт среза алексиначког за наплату ресто дуга што Костадин М., из Бобовишта има давати Коци К., из Алексинца, по решењу алексиначког првостепеног суда од 10. јуна 1892. године № 8420, узела је у попис 24. јуна 1904. године, један плац дужников са зградама у селу Бобовишту, и по огласу од 3. јула 1904. године № 11005, одредила продају на дан 23. истог месеца. Ова одређена продаја, противно напред наведеним прописима законским, није могла бити обустављена услед доцнијег одобрења Министра просвете, да се узето имање у попис, које је залога поверитељева за његово потраживање, путем експропријације откупи за школу бобовишку, као што је то школски одбор предложио. Одређена продаја имала је се извршити без обзира на то, што се појављује потреба, да се то имање експроприше, јер то није услов за задржање продаје, а међутим експропријација се може вршити, и после извршене продаје, ако за њу стоје потребни законски услови.

Један случај из закона о утамањивању штетних животиња и биљака.

На основу реферата општинског органа — кмета, пресудом суда општине града Београда од 11. маја 1905. године К№ 1930 кањен је Ђ. П., овдашњи, са 10 динара, што није чисто гусенице са свога воћа.

Ову пресуду општинског суда, на основу чл. 6. закона о уништавању штетних животиња и биљака, одобрио је и Министар Унутрашњих Дела својим решењем од 11. јуна 1905. године П№ 14.460.

У жалби, изјављеној Државном Савету, жалитељ је навео, да решење Министра Унутрашњих Дела не одговара закону, с тога, што по закону о утамањивању штетних животиња и биљака решења општинског суда у првом степену подлеже разматрању прво-надлежне полицијске власти, у овом случају Управе града Београда, па тек онда Министра.

Државни Савет нашао је, да су по чл. 6. закона о утамањивању штетних животиња и биљака од 16. јула 1898. године за разматрање осуда општинских власти, за повреду тога закона, у последњем сте-

пену надлежне средске односно окружне полицијске власти, као надзорне, по чл. 77. закона о општинама од 24. марта 1866. године, који је у то време важио, а за варош Београд Управа вароши Београда. Ну како је по чл. 142. закона о општинама од 5. јуна 1903. године и његових измена и допуна, надзорна власт над општином вароши Београда Министар Унутрашњих Дела, то је он, по чл. 6. поменутог закона о утамањивању штетних животиња и биљака, надлежан био за разматрање пресуде општинског суда о осуди жалиоца, и његово је решење извршено.

С тога је Државни Савет, на основу чл. 25. закона о пословном реду у Државном Савету, решењем својим од 24. октобра 1906. године № 6987., одбацио жалбу жалиоца као ненадлежној власти поднесену. М. В.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

1.

Суд општине драгосиљачке, актом својим од 2. октобра ове год. Бр. 1027. пита:

»Моли се уредништво да изнесе своје мишљење и да суду овом обавештење о следећем:

По пропису т. 6. чл. 86. закона о општинама, општински одбор бира пуномоћника, који ће општину заступати у парницама пред судом, и даје му пуномоћство.

По §. 80. грађ. суд. пост. свако пуномоћје мора бити потврђено влашћу, јер без тога не вреди.

Ни у једном ни у другом законском пропису није речено, ко ово пуномоћје подноси власти на потврду, те се неједнако поступа.

Тако, неки средски начелници траже, да представу три одборника у име одбора, и од свакога од њих наплаћује таксе по 0.50 дин. сем оних 2. дин. за потврду; неки траже још да ова три одборника донесу у извереном пропису одлуку одборску о избору пуномоћника, а сем тога траже још и званичан акт дотичног општинског суда, из кога се види, да се ова три одборника упућују ради потврде пуномоћства; неки, пак, траже, поред напред побројаних акта, да предстане целокупан одбор ради потврде, наплаћујући, при том, од свакога таксу по 0.50 дин.

Како је и овај суд на прагу да тврди овакво једно пуномоћство, он је у недодаци како треба да поступи, и коју таксу да плати, па моли за скорији одговор, пошто саме средске власти неједнако поступају.

— На ово питање одговарамо:

Најправилније би било, да пуномоћство подноси на потврду целокупан општински одбор, кад законима то није друкчије регулисано.

Али, како би то отежавало послове ове врсте, онда општински одбор треба сам да одређује, у оној истој одлуци, којом

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

бира пуномоћника, који ће именовати одборници одвети пуномоћства на потврду.

Тако одређени одборници дужни су понети собом, у овереном препису, одлуку одбора и званичан акт општинског суда, да су то она лица, одређена одборском одлуком, на среска власт не би имала разлога, да тада тражи целокупан одбор, јер је њој стало до тога: да стекне истинско уверење о томе, да је дотично лице одиста изабрало, и ништа више.

Овакав би рад одговарао и наређењима чл. 156. правила о поступању у неспорним (ванпарничним) делима.

Овако би се, дакле, могло радити, те да се не повлачи цео одбор, међутим како, као што рекосмо, нема сталних прописа о овоме, власт, која потврђује пуномоћства, може да тражи престанак и целокупног одбора.

Што се тиче наплате таксе, предстајао целокупан одбор или свега један одборник, може се наплати свега 0.50 дин. за са слушање и 2. дин. за потврду, јер се правна и морална лица, по напомену код т. 7. тарифског дела зак. о таксама, сматрају као једно таксено лице.

II.

Суд општине балајиначке, актом својим од 20. октобра ове год. Бр. 1267, пита:

»У овој општини учињене су две омање паљевине, и како се кривци нису пронашли, то је суд, на основу чл. 19. закона о накнади штете учињене злонанерном паљевином, учинио поравнање са оштећенима, да им плати 60 динара.

Но како буџетом општинским није предвиђен издатак за овакве случајеве, то им се ова накнада не може исплатити.

С тога је част суду овом умолити уредништво за објашњење: на који се начин ова сума може наплатити, пошто буџетом није предвиђена, и да ли суд без осудног решења може исту суму са одбором, а на основу чл. 22. истог закона, распоредити на пореске главе своје општине?»

— На ово питање одговарамо:

Поравнање, извршено између општине и оштећеног у смислу чл. 19. поменутога закона, има силу извршне пресуде, и суд са одбором може дотичну суму распоредити у смислу чл. 22. истог закона и наплатити, пошто је плаћање везано за пореске главе.

Овакво поступање не би било противно ни чл. 167. Устава, нити наређењима закона о окр., ср. и општинским буџетима, пошто се овде извршује једна судска одлука, којом је одређена величина дажбине и одређено време, за које се наплата мора извршити.

III.

Један општински писар пита:

1. »У чл. 162. закона о уређењу округа и срезова казато је, да кад овај закон ступи у живот престају важити чл. 131. и 132. закона о општинама. Међутим, у ново одштампаном закону о општинама (издање од 1905. г.) нису ови чланови изостављени, нити је и где казато да не важе. Да ли ова два члана и даље вреде?»

2, колика ће се дневница издати члану окружног одбора, кад он председава као председник среске скупштине или као изасланик окружног одбора — да ли по три или по пет динара, и да ли то пада на терет окружне или среске касе?»

3. По чл. 106. закона о уређењу окр. и срезова, седницама окружног одбора председава окружни начелник, а по чл. 147. истог закона, седницама среске скупштине председава срески начелник.

Да ли и они имају плату из чл. 88. и 152. поменутога закона?

— На ово питање одговарамо:

1. Чланови 131. и 132. закона о општинама, не важе више, јер су изречно укинута чл. 162. закона о уређењу округа и срезова.

При прештапавању закона о општинама, они су непажњом унесени опет у закон, без напомене да више не вреде, што ће се, вероватно, код новог прештапавања поправити;

2. Изасланици окружног одбора, кад год дејствују било као председници среске скупштине, било као чланови среског одбора, имају дневнице по 3 динара по чл. 152. поменутога закона и ова пада на терет срескога приреза, и

3. И начелник окружни и начелник срески, немају право на дневницу, било да присуствују седницама одборским било скупштинским, јер се они у опште тамо појављују као државни органи, зашто имају своју плату.

IV.

Г. Милан Поповић учитељ у ср. млавском, обратио се уреднику листа са овим питањем:

»Читајући Ваш цењени лист запазио сам да у рубрици, »Поуке и обавештења« дајете врло корисне савете у погледу судско-административном. Слободан сам умолити Вас и ја за један савет.

Ево у чему је ствар.

Сад се основне школе издржавају из општинског буџета: општинско-школским прирезом. Кад општински одбор почне радити буџет за општину, он затражи целокупну суму школског буџета па и њу унесе у свој буџет. Целокупна сума општинског и школског буџета ухвати се уједно и израчуна проценат који ће се наплаћивати од непосредне порезе.

Само наплаћивање приреза бива двојак: неке општине одвоје школски прирез од општинског, одвојено га разрежу на пореске главе и одвојено га купе, наравно пошто претходно изнађу проценат непосредне порезе. Али друге раде обратво: оне обухвате уједно суме и општинског и школског буџета па изнађу један проценат за оба, и по њему наплаћују, па школи одвајају колико треба по проценту. То је кад се ради правилно, али како се у већини случајева ради неправилно, то школи одвајају колико хоће, а не колико треба и мора.

Први је начин много бољи за школе, јер школски благајник и управитељ одмах знају колико је кад општина наплатила шк. приреза, али га ретко где практикују и, чини ми се, забрањено је.

Други начин zgodнији је за општине, јер су увек у стању изравњавати своје

дугове и школским повцем, а да се не ухвате у грешци.

Да су кметови често злоупотребљавали овај начин наплате, може се закључити из тога, што је г. Министар просвете и цркв. послова својим расписом од 8—VIII—1898. год. ПБр. 7963. наредио пореским одељењима да сваког месеца наплаћују по $\frac{1}{12}$ шк. приреза од општинског и предају шк. благајницима. Овај је распис добар, али се нигде не ради по њему.

Да се не може лако вршити контрола над радом кметова и општинских часника с општинским прирезом кад се купи заједно с школским, видеће се из овог примера.

У мојој је општини општински прирез, да узмем округло 400 динара (јер има и прихода), а школски, округло, 700 динара. Ухваћене су обе суме и изнађен проценат у 262 непосредне порезе. Суд је наплаћивао општински прирез и кад је хтео, одвајао што и школи: кад 10, кад 20, кад 30 динара, тако да је до сада дао свега 300 динара. По дневнику наплате општинског приреза види се да је наплаћено 900 динара приреза (свуд узимам округлу цифру), а како је општински прирез само 400 динара, то значи да је суд наплатио сав тај прирез, дао школи 300 динара и њему претекло још 200 динара школског приреза и тај је новац утрошио на своје потребе.

На ово сам обраћао пажњу пореском одељењу, среском начелнику и окр. школском одбору, али нисам имао успеха. Сад се обраћам и Вама с молбом да ми у Вашем листу одговорите на ово:

1. Је ли овакав поступак општинског суда кажњив, или не?

2. Ко треба да одговара за ово?

3. Ко је надлежан да води контролу над овим радом и да изриче казну?

4. Чиме могу бити кажњени учиниоци? и

5. Ко треба да тражи да суд буде тачнији и за ово да се казни?

Истина је, Господине, да ја много тражим од Вас, али Вас молим да ми опростите за оволику слободу, а надам се да ћете ми одговорити на ова питања, и на то вам унапред благодарим, а биће Вам благодаран и многи мој колега, који је у истим приликама као и ја.

— На ово питање одговарамо:

Ово питање о уредном издржавању школа нити је ново, нити сада први пут истакнуто за расправу.

Не осврћући се на доба пре појаве закона о народним школама од 21. јула 1898. године можемо без бојазни констатовати, да су и од тога доба школе зависиле од добре воље и схватања општинских судова, јер сам закон није регулисавао тачан одношај између благајне општине и школске, те је ово питање избијало толико пута, и било предмет расправљања и г. Министра финансија и г. Министра просвете.

Било је очекивати, да ће се оно прецизно и корисно расправити код прве

промене закона о народним школама, али није тако учињено, јер и ако је донесен са свим нов закон од 19. априла 1904. год. њиме ово питање није ни за длаку покренуто у напред.

Овако нерегулисано, ово је питање и на даље расправљано местимично овако, местимично онако.

Неки су општински судови водили рачуна о наређењима чл. 17. закона о школама, па одвајали општ. буџете од школских, неки опет не, докле г. Министар финансија није узео целу ту ствар у своје руке, па прво расписом од 14. децембра 1904. г. БПр.Бр. 7450. наредио спајање школског приреза са општинским, а после расписом од 2. августа 1905. г. БПр.Бр. 4274. у опште оспорио постојање школског приреза као специјалног, него наредио да сви прирези улазе у буџет, наглашавајући ово на закон о уређењу окр. и срезова.

Према томе сада сви прирези општински, улазе у састав буџета општинског, а сви прирези срески и окружни у састав буџета среских и окружних.

Све ово, изгледа, не би се могло поклопити са наређењима чл. 17. и чл. 64. тач. IV закона о нар. школама, али после појаве закона о уређењу округа и срезова, не може се оспорити право г. Министру финансија, да ово питање регулише на начин, који је он изабрао.

Према овоме, сада остаје, да су општине дужне, да из својих буџетских средстава издржавају школе према чл. 14. закона о народним школама.

Ако оне то не би вршиле како треба, онда су државне власти дужне да их на то нагнају према т. 8. поменутога члана, а за то оне имају довољно средстава у закону о општинама.

На тај начин, идући редом који је изложен у питању, одговор би се свео на ово:

1. Крив је општински суд кад год не подмири на време коју од школских потреба, било у набавци дрва, школског материјала и т. слично;

2. Непосредну одговорност носи за то председник општине, ако он распоредом рада није одредио друго које лице, да ту дужност врши;

3. Невршење дужности према школи има да доставе сами учитељи својој управитељу или школском надзорнику, ако овога има, па ће они, ако је председник општински учинио кривицу у својству председника школског одбора поступати по чл. 60. зак. о школама, а ако је у својству председника општине, онда ће га оптуживати надзорној власти;

4. Председници се кажњавају платом, и

5. Одговор на ово питање налази се у одговору на питање под 3.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ОБЈАВА

Миленко Милинковић — Гуџић, тежак из Пилатовића, среза драгачевског, округа ча-

чанског, који је поћу између 19. и 20. јула тек. год. и поћу између 28. и 29. јула тек. год., извршио две опасне крађе: једну у срезу пожељном а другу у срезу драгачевском, — одметнуо се од власти одмах по извршењу ових дела, у намери, да и даље кажњива дела чини, што се утврђује тиме, што је у бегству учествовао у извршењу разних казних дела, по акту Бр. 11663. начелника среза драгачевског.

Решењем овог начелства, од данашњег ПБр. 12527, а на основу извештаја начелника среза драгачевског и прибављених доказа, утврђено је: да се Миленко од власти истргао и од ове одметнуо, и почео у земљи сам за себе самовласно живети у намери да и даље кажњива дела чини као и да избегне одговорност, за већ почињена дела; — у коме поступку његовом стоји дело хајдуковања, — § 243. крив. зак.

На основу свега овога а по чл. 9. закона о јавној безбедности, начелство ово позива Миленка Милинковића — Гуџића, из Пилатовића, среза драгачевског овог округа, да се у року од 20 — двадесет дана — рачунајући од дана, када ова објава буде изашла у „Српским Новинама“ (*), пријави најближој полицијској власти, која ће га спровести начелнику среза драгачевског, или овом начелству. Пријавити се може и најближем првостепеном суду. Ако се у остатак времена року непријави ниједној полицијској власти или првостепеном суду, начелство ће га у смислу чл. 10. закона о јавној безбедности огласити за хајдука.

Лучни опис Миленков је овај: стар 29 година, омалеп, дежмекаст, бркова малих и смеђих, добро развијен, одело мења, штап и какво оружје при себи има непознато је.

Од начелства округа чачанског ПБр. 12527, 17. новембра 1906. год. у Чачку.

П О Б Е Г А О

Сава Милојевић — Вукадиновић из Алдинца ср. загавског војни бегунац, са актом Управе града Београда № 43714., 23. новембра т. год. спроведен је команданту III. пешад. пука, али је у путу за Пирот, код Алексинца, скочио из воза и утекао испред спроводника. Он је стар 26 год., раста средњег, у лицу црномаст, на себи има грађанско одело, по спољашности је веома сумњив. Препоручује се свима полицијским и општинским властима да Саву живо потраже и нађеног спроведу Управи гр. Београда с позивом на акт Бр. 44128.

Т Р А Ж Е С Е

Михаила Мајсторовића, обалског радника из Београда, окривљеног због покушаја убиства тражи кварт савамацки Управе града Београда актом Бр. 14416. Пронађеног ваља спровести поменутом кварту или Управи града Београда. АБр. 1221.

Светолика Дуџића и Павла Јовановића, бив. каџе ковачке из Обреновца, тражи начелник среза посавског окр. ваљевског због извесног кривичног дела актом Бр. 16612. Пронађене треба унети у среској власти у Обреновац.

* Објава ова изашла је у 265. броју „Српских Новина“.

Милорада Јовановића, бив. осуђеника из Мајдана, среза таковог, који има да одговара за крађу, тражи начелник среза таковог депешом Бр. 14430. Пронађеног треба стражарно спровести власти која га тражи.

КО ЈЕ ОВО?

На дан 17. пр. м-ца између 5 и 6 сати по подне, нађен је у нишком градском пољу, а у јеплеку, који дели круг коњичке касарне од овог поља, један човечји леш непознатог лица,

а у близини његове главе, на 40 сантиметара, и један мали „булдок“ револвер са четири пуна и једним празним метком.

Увиђајем на лицу места констатовано је, да је ово непознато лице извршило над собом самоубиство, испаливши један метак у уста, од чега је одмах и умро.

Самоубица је средњег стаса, стар 28—30 година, у лицу смеђ, очију, косе и обрва смеђих, бркова кратких, пуних и смеђих, брија се. Од одела имао је: на глави црни штофани шешир, капут, прелук и панталоне од браон штофа у ситним коцкама, а и вберциг од истог штофа, гаће од белог шифона, просту јегерову кошуљу, и преко ње шарене куповне груди, око врата белу крагну са бело-шареном машином, на ногама шарене памучне чаране скоро обучене и цилеле од јухта коже и новине.

Претресом одела нађено је: у џепу капута једна црвено-плава мала марам, кончана и простија, у џепу прелука једна четкица за бркове, и једна проста жућкаста дрвена кратка муштукла, која има и једно парче имитације филибара.

Досадањом истрагом није се могло утврдити ко је ово лице, па с тога је начелство округа нишког наредило да се леш фотографише, и фотографију послало уредништву ради објављивања.

вања у листу. Чинећи ово, уредништво моли све оне, који самоубицу познају, да све податке о њему саопште својој најближој полицијској или општинској власти, која ће их доставити начелству округа нишког. АБр. 1201.

ПОТЕРЕ

Милан Радаковић — „Личанин“ и **Алекса Јанковић** — „Аскеља“, обојица професионални коккари, решењем начелства

округа нишког стављени су под кривичну истрагу и у притвор због опасне крађе. **Милан** је родом из Лике, али је још као мало дете доведен у Србију, стар је 23 год., повисок, прномањаст, очију угасито-зеленастих, у одељу

за 8 см. изнад левог уха, а на граници између темена и потиљка. **Алекса** је родом из Београда, има 17 година, омален је, прномањаст, у одељу је од шајка, на глави има шајкачу, а на ногама опанке; од особених знакова има: белегу од посекотинне, у облику праве линије, правца хоризонталног, величине 2.5 см., за 2 см. изнад унутрашњег краја леве обрве, десни му је кажипрст при врху деформисан, а на врху десног лакта имао је, у времену мерења (27. VII, 1905. год.) живу рану. И Милан и Алекса осуђивани су и судски због крађа. Нека их све полицијске и општинске власти

најживље потраже, и пронађене стражарно спроведу начелству нишком с позивом на депешу Бр. 22603. АБр. 1209.

Миладин Прокић и **Илија Душковић**, цигани из Даросаве, који имају да одговарају

је од беличастог штофа са црном шубаром на глави и са ципелама на ногама; од особитих знакова има: белегу од посекотинне, у облику криве линије, величине 1 см., на трећој фаланзи левог домалог прста и белегу од посекотинне, у облику праве линије, величине 4 см.,

код начелника среза колубарског окр. београдског за утају, побегли су пре извесног времена из места пребивања. Миладин је ћорав у десно око, у лицу прномањаст, омален. Илија је прилично развијен, у лицу плав. Нека их све полицијске и општинске власти потраже и у слу-

чају проналаска стражарно спроведу поменутом начелнику с позивом на акт Бр. 13555.

Павле Радосављевић, скитач циганин, ноћу између 24. и 25. пр. м-ца побегао је испред спроводника, који га је спроводио због крађе стоке. Стар је 25 година, средњег раста, у лицу црн, црних кратких бркова, а на себи има црно сукнено одело, шајкачу и опанке на ногама. Нека га све полицијске и општинске власти живо потраже и у случају проналаска стражарно спроведу начелнику среза лужничког с позивом на депешу Бр. 11158.

Непознати лопов 26. пр. м-ца око 6 сати после подне украо је из затворене собе Спасоју Ристићу, механицији из Доњ. Милановца једну касу савдучару, у коју којој је био новац и накит. Како је крађа одмах примећена, то је после извесног трагања каса нађена на крај вароши неповређена, сем што је само један катанац разбијен. Нека све полицијске и општинске власти потраже лопова, и у случају проналаска стражарно га спроведу начелнику среза поречког с позивом на депешу Бр. 8480.

Драгослав Станојевић, бивши шегрт код Стевана Белића, ткача из Београда, који је од овог мајстора побегао, тражи кварт врачарски Управе града Београда актом Бр. 15987 ради предаје родитељима. Он је стар 12 год., средњег стаса, прномањаст, на себи има панталоне и прслук, а без капута и капе. Пронађеног треба упутити поменутом кварту или Управи града Београда.

Крађе стоке. Ноћу између 19. и 20. пр. м-ца непознати крадљивци украли су са наше у месту званом „Чекнић“ у атару М. Пека, три коња Паји Јовановићу, Павлу Морару и Брању Јовановићу, из Дебелог Луга. Један је коњ матор 8 година, врн, на леђима убијен од седа, са жигом „О“, без роваша; други је матор 7 год., длаке риђо-отворене, са жигом „О“, такође без роваша; трећи је матор 6 год., длаке зеленкасто-отворене, ровашен у десно уво, са жигом на обема бутинама „б“. Депеша комесара полиције у М. Пеку Бр. 1361.

Ноћу између 18. и 19. пр. м-ца непознати крадљивац украо је једног коња Анти Гојковићу, из Тиовца. Коњ је матор 5 година, доратаст, средње висине, на леђима има белегу од убоја. Депеша начелника среза сврљашког Бр. 13423.

Ноћу између 23. и 24. пр. м-ца непознато лице украо је једног коња Милошу Стаменковићу, из Пуковца. Коњ је матор 3 године, доратаст, мало цветаст, средње висине, без жига, у доњој вилицы нема једног зуба. Депеша начелника среза добричког Бр. 13774.

Ноћу између 20. и 21. пр. м-ца непознати крадљивци украли су два вола Милошу А. Лукићу, земљоделцу из Речке. Један је во белосиве длаке, матор 8 год., мало чуљав у лево уво, са жигом „а/4“, без роваша, а други је сиво-зелене длаке, матор 8 година, са жигом „а/4“, такође без роваша. Акт начелника ср. неготинског Бр. 13546.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове покрађе.